

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเรื่องศูนย์การเรียน สำหรับครู
อนุบาลสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการทดลอง
ภาคสนาม

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง
เรื่องศูนย์การเรียน

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการสอบของครูอนุบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการสอบของครูอนุบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	10	22.7	2.79	
หลังการฝึกอบรม	10	32.3	2.00	12.58

* $p < .05$ $.05t_{\alpha} = 1.833$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ครูอนุบาลจำนวน 10 คนที่เข้ารับการฝึกอบรม และได้รับการทดสอบด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่องศูนย์การเรียน มีคะแนนการสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการทดลองภาคสนาม

ตารางที่ 4 ผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการทดลองภาคสนาม
ครั้งนี้

ที่	รายการ	จำนวนครั้งที่ ปฏิบัติ	ร้อยละ
1.	การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน		
1.1	จัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนตาม แผนที่วางไว้	40	100
1.2	จัดศูนย์การเรียนต่างๆได้เหมาะสม	40	100
1.3	จัด สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในแต่ละศูนย์ การเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	40	100
1.4	จัด สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในแต่ละศูนย์ การเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดเวลา	24	60
1.5	จัด สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในศูนย์ การเรียนให้เด็กได้ทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กทุกด้าน	20	50
1.6	จัดที่สำหรับเก็บเอกสารต่างๆที่ เกี่ยวกับการเรียนแบบศูนย์การเรียน ของเด็ก	33	82.5
1.7	ตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของเด็ก	24	60
1.8	เด็กมีส่วนร่วมในการตกแต่งห้องเรียน	25	62.5
1.9	เด็กมีส่วนร่วมในการรักษาห้องเรียน	21	52.5
1.10	จัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนใน สภาพที่สะอาดเรียบร้อย	10	100

ตารางที่ 4 (ต่อ) ผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการทดลอง
ภาคสนาม ดังนี้

ที่	รายการ	จำนวนครั้งที่ ปฏิบัติ	ร้อยละ
2. การจัดการในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน			
2.1	ใช้รหัสสี (สีและสัญลักษณ์ที่ตั้งของ ศูนย์การเรียน)	10	100
2.2	ปฏิบัติตามขั้นตอนการใช้รหัสสี	10	100
2.3	ทำสัญญาการเรียน	12	30
2.4	ปฏิบัติตามขั้นตอนการทำสัญญา การเรียน	12	30
2.5	ให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างกฎ ระเบียบต่างๆ	28	70
2.6	มีกฎระเบียบที่ร่วมกันสร้างแสดงไว้ อย่างชัดเจน	29	72.5
2.7	มีวิธีให้เด็กภูมิใจในการปฏิบัติตาม กฎระเบียบที่ร่วมกันวางไว้	24	60
2.8	มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อมอยู่เสมอ	20	50
2.9	มีวิธีที่จะจูงใจให้เด็กเต็มใจที่จะ ทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์การเรียน	26	65
2.10	มีวิธีที่จะให้เด็กภูมิใจในผลงาน	24	67.5

ตารางที่ 4 (ต่อ) ผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการทดลอง
ภาคสนาม ดังนี้

ที่	รายการ	จำนวนครั้งที่ ปฏิบัติ	ร้อยละ
3.	การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน		
3.1	ศึกษาสาระสำคัญและแนวปฏิบัติใน แผนการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาล	10	100
3.2	เตรียมการสอนโดยเขียนแผนการสอน แบบศูนย์การเรียนไว้ล่วงหน้า	10	100
3.3	กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับพัฒนาการทุกด้านของเด็ก	10	100
3.4	จัดกิจกรรมไว้หลากหลายเพื่อให้เด็ก ได้เลือกเรียนได้ตามความสามารถ	10	100
3.5	ปฏิบัติตามขั้นตอนการนำเข้าสู่ศูนย์ การเรียน	10	100
3.6	อธิบายการทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์ การเรียนอย่างชัดเจนและเด็กสามารถ ปฏิบัติได้	10	100
3.7	ดูแลการทำกิจกรรมของเด็กทุกคนอย่าง ใกล้ชิด (รู้ว่าเด็กแต่ละคนกำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน และทำอย่างไร)	24	60
3.8	ปฏิบัติกาเพื่อสร้างวินัยในห้องเรียน	24	60
3.9	ศึกษาพฤติกรรมการทำงานของเด็กอย่าง ใกล้ชิด	26	65
3.10	ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มย่อย	40	100

ตารางที่ 4 (ต่อ) ผลการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูอนุบาลในการทดลอง
ภาคสนาม ตั้ง

ที่	รายการ	จำนวนครั้งที่ปฏิบัติ	ร้อยละ
3.11	บรรยากาศในห้องเรียนสนับสนุน การเรียนรู้ของเด็ก เด็กเรียนรู้ อย่างมีความสุข	40	100
3.12	ให้ความช่วยเหลือเด็กที่ต้องการตาม ความจำเป็น	16	40
3.13	เสริมแรงให้เด็กมีกำลังใจที่จะเรียน	20	50
3.14	ดูแลให้เด็กปฏิบัติตามระเบียบ	27	67.5
3.15	ตรวจผลงานหรือให้เด็กตรวจเอง และให้ทราบผลทันที	24	60
3.16	แสดงผลงานของเด็กทุกครั้ง	20	50
3.17	ให้เด็กเล่าถึงผลงานของตนเอง	26	65
3.18	ประเมินผลจากวิธีการทำงานและ ผลงานของเด็ก	24	60
3.19	ประเมินผลการทำกิจกรรมของเด็ก	32	80
3.20	ประเมินผลการเรียนการสอนแบบ ศูนย์การเรียน	40	100

จากตารางที่ 4 พบว่าพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูอนุบาลที่ปฏิบัติในระดับ
ดีมาก คือครูอนุบาลทุกคนปฏิบัติทุกครั้งที่มีการสังเกตพฤติกรรม คิดเป็น ร้อยละ 100 ได้แก่
การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน การจัดศูนย์การเรียนต่างๆได้เหมาะสม จัดสื่อวัสดุอุปกรณ์
ในแต่ละศูนย์การเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนในสภาพที่สะอาด

ได้ การใช้รหัสสีการปฏิบัติตามขั้นตอนการใช้รหัสสี การศึกษาสาระสำคัญและแนวปฏิบัติในแผน การจัดประสบการณ์ระดับอนุบาล การเตรียมการสอนโดยเขียนแผนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ไว้ ล่วงหน้า กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทุกด้านของเด็ก จัดกิจกรรม ได้หลากหลายเพื่อให้เด็กเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนการนำเข้าสู่ศูนย์การ เรียน อธิบายการทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์การเรียนอย่างชัดเจนจนเด็กสามารถปฏิบัติได้ ส่งเสริม การ เรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มย่อย บรรยากาศในห้องเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ เด็ก เรียนรู้ด้วยความสุข และการประเมินผลการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน

พฤติกรรมที่ครูส่วนน้อยปฏิบัติ และปฏิบัติเป็นบางครั้งที่มีการสังเกตพฤติกรรม คิดเป็น ร้อยละ 30 ของการปฏิบัติทั้งหมด คือ การทำสัญญาการเรียน และการปฏิบัติตามขั้นตอนการ ทำสัญญาการเรียน ส่วนพฤติกรรมด้านอื่นครูปฏิบัติได้ระดับปานกลาง ถึงระดับดี

ตอนที่ 3 ผลการประเมินตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตารางที่ 5 ผลการประเมินตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ความพึงพอใจในการฝึกอบรม	3.76	4.29	มาก
2. การทำแผนการสอนแบบศูนย์การเรียน	3.63	3.16	มาก
3. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	4.06	3.28	มาก

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าการประเมินตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในด้านความพึงพอใจในการฝึกอบรม การจัดทำแผนการสอนแบบศูนย์การเรียน และการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนอยู่ในระดับมากทุกรายการ

ตอนที่ 4 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่องศูนย์การเรียน

1. ในด้านเนื้อหาของชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นโดยสรุปว่า ชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ในด้านของเนื้อหาที่รายละเอียดเหมาะสมดี การลำดับเรื่องต่อเนื่องไม่มากหรือน้อยเกินไป ไม่ซ้ำซ้อน อ่านแล้วเข้าใจง่าย ทำให้มีความรู้ในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว แม้ว่าจะเป็นเรื่องใหม่ที่ครูไม่เคยมีความรู้ในด้านนี้มาก่อนก็สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาชุดฝึกอบรมนี้ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพราะมีตัวอย่างให้อ่างชัดเจนเช่นตัวอย่างการทำแผนการสอนแบบศูนย์การเรียนทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาการเขียนแผนการสอนจากตัวอย่างแล้วสามารถเข้าใจ และสามารถทำแผนการสอนแบบศูนย์การเรียนได้อย่างถูกต้องในเวลาอันรวดเร็ว หรือเมื่อศึกษาการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน การจัดการในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบศูนย์เรียน ก็สามารถที่นำมาปฏิบัติได้ในกิจกรรมการสร้างสถานการณ์จำลอง และแสดงบทบาทสมมติได้ผลที่น่าพอใจ นอกจากนี้คะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน และการทดสอบภาคความรู้ เรื่องศูนย์การเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมยังมีความเห็นว่าชุดฝึกอบรมนี้ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาด้วยความสนใจ ต้องการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพราะมีความรู้สึกว่ามีกำลังใจ ทำแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยใช้เวลาในการศึกษาน้อย เรียนรู้ได้เร็ว เรียนรู้ตรงตามต้องการของแต่ละคน เมื่อติดขัดตรงไหน ก็ย้อนกลับไปอ่านได้ตามความต้องการ และสามารถตรวจสอบความรู้ความเข้าใจได้ตลอดเวลาโดยการทำกิจกรรมการปฏิบัติทำสบทเรียนแต่ละเรื่อง

2. ในด้านภาพประกอบ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นเกี่ยวกับภาพประกอบโดยสรุปว่า ภาพที่ประกอบเรื่องนี้มีขนาดของภาพเหมาะสม ภาพสื่อความหมายได้ชัดเจน และตรงกับเนื้อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้เร็วยิ่งขึ้น เพราะสามารถที่เห็นเป็นรูปธรรมได้โดยที่ไม่ต้องจินตนาการในสิ่งที่เป็นนามธรรมทำให้เสียเวลาและอาจแปลได้ไม่ตรงกับเรื่องจริง ทำให้เข้าใจผิดไปได้ เช่นในเรื่องของการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ครูได้เห็นภาพตัวอย่างของการจัดศูนย์การเรียนต่างๆจากภาพ ทำให้สามารถเข้าใจถึงลักษณะการจัดได้อย่างชัดเจนและนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น หรือ การจัดวัสดุ อุปกรณ์ในศูนย์เรียนต่างๆก็สามารถเข้าใจได้ในเวลาอันรวดเร็วเมื่อดูภาพประกอบ หรือการจัดกิจกรรมในศูนย์เรียนเมื่ออ่านคำอธิบายแล้วดูภาพประกอบก็ทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

3. กิจกรรมจัดได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเห็นและข้อเสนอแนะโดยสรุป คือกิจกรรมที่กำหนดในชุดฝึกอบรมและคู่มือการฝึกอบรมประกอบด้วยกิจกรรมการฝึกปฏิบัติ ทำให้เข้าใจ และทำให้มีประสบการณ์ที่จะนำไปแก้ปัญหาในโอกาสต่อไปได้ เช่น การฝึกทำแผนการสอนแบบศูนย์การเรียน เพื่อให้ในการทดลองภาคสนามทำให้มีความรู้ความเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น เพราะมีกิจกรรมให้ลงมือปฏิบัติทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถที่จะนำมาเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาที่มันขึ้นได้ เช่น การเขียนแนวความคิดในแผนการสอน จะเขียนอย่างไรจึงจะง่ายที่สุดและถูกต้องควย หรือการจัดกิจกรรมในแต่ละศูนย์การเรียนจะจัดอย่างไรจึงจะถูกต้องเหมาะสมจากการสังเกตเมื่อครูเขียนแผนการสอนแบบศูนย์การเรียนและช่วยกันวิเคราะห์แล้วครูอนุบาลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนแบบศูนย์การเรียนเพิ่มขึ้น เพราะได้เห็นแนวทางจากแผนการสอนที่เพื่อนๆ เขียนทำให้สามารถเขียนแผนการสอนได้ดีขึ้น หรือกิจกรรมการสร้างสถานการณ์จำลองการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และการแสดงบทบาทสมมติการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน ทำให้ครูเห็นภาพพจน์ได้ชัดเจนขึ้นเข้าใจในสิ่งที่นำไปปฏิบัติได้ ครูรู้สึกมีความมั่นใจในการที่จะนำความรู้ที่ได้ไปทดลองในภาคสนามมากขึ้น และจากการสัมภาษณ์ครูเพิ่มเติมพบว่า ครูอนุบาลที่เข้ารับการฝึกอบรมครั้งนี้ มีความกระตือรือร้นที่จะนำความรู้ที่ได้ไปทดลองปฏิบัติเพราะมีความมั่นใจว่าจะทำได้ และต้องการทราบผลว่าเมื่อทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนแล้วจะประสบผลสำเร็จเพียงไหน และเด็กสนใจที่จะเรียนรู้แบบนี้หรือไม่

4. การประเมินผล มีรูปแบบที่เหมาะสมที่จะให้ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทำในเวลาจำกัด และสามารถที่จะประเมินผลได้ด้วยตนเอง เช่น การประเมินผลโดยการทำกิจกรรมการปฏิบัติหลังจากศึกษาเนื้อเรื่องแต่ละตอน ซึ่งสามารถทราบผลได้ด้วยตนเอง ทำให้ภูมิใจถ้าผลการประเมินออกมาถูกต้องหรืออยู่ในเกณฑ์ดี ถ้าผลที่ออกมาประสบผลสำเร็จน้อย ก็สามารถที่จะศึกษาจากชุดฝึกอบรมใหม่ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องได้ โดยที่ไม่ต้องอาศัยใคร ทำให้มีกำลังใจที่จะทำต่อไปหรือการประเมินตนเอง ในทุกขั้นตอนของการฝึกอบรม เช่น การประเมินความพึงพอใจในการฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติการจัดทำแผนการสอนแบบศูนย์การเรียนและการประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถที่จะประเมินตนเองได้อย่างอิสระ ทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง สามารถนำไปประกอบการพัฒนาสิ่งที่เป็นปัญหาได้ในโอกาสต่อไป นอกจากนี้การประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูอนุบาล ซึ่งผู้วิจัยจะประเมินคนละ 4 ครั้งในเวลา 1 เดือนนั้น ทุกครั้งที่มีการประเมินก็จะมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้ครูนำไป

ปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งก็ปรากฏว่าครูได้นำเอาข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนให้ดีขึ้น ทุกครั้งที่มีการประเมินจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูในครั้งแรกๆจะมีปัญหามากโดยเฉพาะการจัดการ เพราะทั้งเด็กและครูไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้ แต่พอให้ข้อเสนอแนะครูก็สามารถปรับให้เหมาะสมได้ นอกจากนี้เด็กยังสามารถที่จะเรียนรู้ถึงวิธีการปฏิบัติในการเรียนแบบศูนย์การเรียนได้เป็นอย่างดี เด็กมีความสุขมากที่ครูจัดให้เรียนแบบนี้ เพราะเด็กสามารถที่จะเรียนรู้จากการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นธรรมชาติของเด็ก เด็กไม่ชอบเขียน อ่าน หรือคิดเลขจากแบบฝึกที่ครูสั่งให้ทำเป็นเวลานานๆ เด็กจะรู้สึกเมื่อยและเครียดมาก ทำให้เบื่อการเรียน ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อไปในอนาคต และผลการประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูอนุบาลพบว่ามีพัฒนาการขึ้นทุกครั้งที่มีการประเมิน นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลโดยการสอบความรู้เกี่ยวกับเรื่องศูนย์การเรียนพบว่าหลังการฝึกอบรมครูสามารถทำคะแนนได้สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

5. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงชุดฝึกอบรม และคู่มือการฝึกอบรม ควรทำชุดฝึกอบรมให้ภาพมีสีที่สวยงาม เพื่อให้ผู้ที่จะศึกษามากยิ่งขึ้น ค่าเฉลี่ยของแบบฝึกปฏิบัติควรอยู่คนละหน้าหรือคนละที่ เพื่อความสบายใจของผู้ที่ศึกษาชุดฝึกอบรม ไม่คอยพะวงหรือแอบดูคำตอบโดยที่ไม่ตั้งใจ เพื่อให้การประเมินผลเที่ยงตรงโดยไม่มีข้อสงสัย